

Загул Дмитро Юрійович

Життєпис

Дмитро ЗАГУЛ

Загул Дмитро Юрійович (літ. псевдоніми І.Майдан, Б.Тиверець та ін.) народився 28 серпня 1890 року в селі Мілієве на Буковині, в бідняцькій сім'ї. Ще в початковій школі виявив такий хист до навчання, що сільський вчитель за власний кошт віддав хлопця, який рано осиротів, до Чернівецької гімназії, яку той закінчив 1912 року. На час перебування в гімназії припадають і перші поетичні спроби Загула, зокрема публікації в газеті "Буковина". 1913 року в Чернівцях побачила світ перша книжечка віршів молодого поета "Мережка".

Затим Загул вступив на історико-філологічний факультет Чернівецького університету. Але подальший життєвий шлях поета різко зламала імперіалістична війна. 1915 року, коли російські війська відступали з Буковини, його було взято заложником і відправлено до Нижнього Новгорода. Потім — Одеса, Київ, працював канцеляристом, приватним учителем.

Після Лютневої революції Дмитро Загул написав збірку віршів "З зелених гір" (1918). Тоді ж він прилучився до об'єднання письменників-символістів "Музагет", стоячи на позиціях "чистого мистецтва". Такі ж позиції відбиті і в його черговій збірці "На грані" (1919).

Уже з 1920 року Загул переходить до оспівування революційної дійсності, шукає шляхи до реалізму. Впродовж 1920-1934 рр. видрукував збірки поезій "Нам, день" (1925), "Мотиви" (1927), літературознавчі книги "Поетика" (1923), "Література та літературщина" (1926), численні статті в періодиці.

Багато й плідно працював Загул як перекладач. Він практично завершив переклад усієї поетичної спадщини Гейне українською мовою, йому ж належить і незрівнянний переклад "Фауста" Гете.

Д. Загул брав активну участь в громадсько-літературному житті: був членом письменницьких організацій ВУСПП і "Західна Україна". Останнє місце роботи письменника на волі — старший науковий співробітник ВУАН.

...Заарештували поета тяжко хворого, без санкції прокурора. 26 лютого 1933 року уповноважений Київського облвідділу ДПУ УРСР Бренер "знайшов, що поет... був членом контрреволюційної організації, яка ставила собі за мету повалення Радянської влади шляхом збройного повстання". А вже 9 травня 1933 року судова трійка ДПУ УРСР засудила Загула на 10 років ізоляції в концтаборах.

Відбував покарання письменник у Забайкаллі на залізничній станції Урульзі. Звідти в 1935 році написав дві заяви до ЦК КП(б)У з проханням "посприяти в перегляді судової справи", оскільки "вважав себе ні в чому не винним". Але ті його зойки душі лишилися без будь-якої реакції.

29 квітня 1957 року правління Спілки письменників звернулося до КДБ УРСР з

клопотанням розглянути питання про реабілітацію Д. Загула.

9 серпня 1957 року Військовий Трибунал Київського військового округу ухвалив: "...постанову судової трійки при колегії ДПУ УРСР від 9 травня 1933 р. щодо Загула скасувати і справу про нього припинити за відсутністю складу злочину".

Де, коли і за яких обставин пішов із цього світу Дмитро Загул точно не відомо. Існують лише перекази, що помер він від паралічу серця в одному з колимських таборів улітку 1944 року.

Дмитро Загул реабілітований посмертно.

Микола Сорока

ЛУ 32(4441) 8.08.1991